

Soạn bài: Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt

Hướng dẫn Soạn bài: Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt

I. Sự trong sáng của tiếng Việt

1. Nói hoặc viết đúng chuẩn mực, đúng quy tắc của tiếng Việt

Chuẩn mực không phù nhận những sự chuyển đổi linh hoạt, những sự sáng tạo, không phù nhận cái mới, miễn là cái sáng tạo, cái mới phù hợp với phương thức chung, quy tắc chung.

2. Không cho phép pha tạp, lai căng một cách tùy tiện những yếu tố của một ngôn ngữ khác. Để cho tiếng Việt trong sáng, giàu có và phát triển một mặt cần tiếp thu những tinh hoa trong các ngôn ngữ khác, đồng thời tránh lạm dụng, pha tạp khi không cần thiết.

3. Sự trong sáng của tiếng Việt cũng biểu hiện ở tính văn hóa, lịch sử của lời nói. Nói năng lịch sự, có văn hóa chính là sự biểu lộ sự trong sáng của ngôn ngữ. Ngược lại, nói năng thô tục, thiếu văn hóa, bất lịch sự tức làm cho tiếng Việt mất đi vẻ trong sáng vốn có của nó.

II. Luyện tập

Câu 1: Tính chuẩn xác trong việc dùng từ ngữ của Hoài Thanh và Nguyễn Du khi lột tả tính cách các nhân vật trong *Truyện Kiều*.

Nhân vật	Từ ngữ miêu tả	Đặc điểm nhân vật
Kim Trọng	<i>rất mực chung tình</i>	Yêu say đắm Thúy Kiều, chung thủy trước sau như một. Dù đã có Thúy Vân thay thế nhưng tấm lòng Kim Trọng không khi nào quên được Thúy Kiều.
Thúy Vân	<i>cô em gái ngoan</i>	Nhận lời “ <i>trao duyên</i> ” của Thúy Kiều để chị an lòng trên đường xa vạn dặm.
Hoạn Thư	<i>người đàn bà bản lĩnh khác thường, biết điều nhưng cay nghiệt.</i>	Người đàn bà thâm hiểm, luôn biết làm những việc để đạt được mục đích của mình.
Thúc Sinh	<i>anh chàng sợ vợ</i>	Con người luôn lép vế, cúi đầu trước vợ (Hoạn Thư). Thúc Sinh yêu Thúy Kiều nhưng không dám bày tỏ với vợ, chứng kiến cảnh Hoạn Thư hành hạ Thúy Kiều chỉ biết câm lặng, ngậm đắng nuốt cay.
Từ Hải	<i>chợt hiện ra, chợt biến đi như một vì sao lạ</i>	Người anh hùng bất ngờ đến với cuộc đời Kiều, giúp nàng “ <i>báo ân, báo oán</i> ” Nhưng rồi do sai lầm của Kiều mà cũng bất ngờ “ <i>chết đứng</i> ” giữa trận chiến.
Sở Khanh	<i>cái vẻ chải chuốt dịu dàng</i>	Một gã chuyên đi lừa tình những cô gái bất hạnh. Vẻ ngoài óng chuốt nhưng thực thì đều giả, bạc tình.
Tú Bà	<i>nhờn nhọt màu da</i>	Sống bằng nghề buôn phấn bán hương, buôn thịt bán người, lấy đêm làm ngày, lấy ngày làm đêm.
Mã Giám Sinh	<i>mày râu nhẵn nhụi</i>	Trai lơnh, chải chuốt, luôn cố tỏ ra trung trung để đánh lừa người khác
Bạc Hà, Bạc Hạnh	<i>miệng thể xoén xoét</i>	Hai kẻ cùng một phường với Tú Bà, đều là loại người lọc lừa, điêu trá.

Câu 2: Đặt lại các dấu câu vào vị trí thích hợp để đảm bảo sự trong

sáng của đoạn văn

"Tôi có lấy ví dụ về một dòng sông. Dòng sông vừa phải trôi chảy vừa phải tiếp nhận – dọc đường đi của mình – những dòng nước khác. Dòng ngôn ngữ cũng vậy – một mặt nó phải giữ bản sắc cố hữu của dân tộc nhưng nó không được phép gạt bỏ từ chối những gì mà thời đại đem lại."

Cách điền khác:

"Tôi có lấy ví dụ về một dòng sông. Dòng sông vừa phải trôi chảy vừa phải tiếp nhận (dọc đường đi của mình) những dòng nước khác. Dòng ngôn ngữ cũng vậy: một mặt nó phải giữ bản sắc cố hữu của dân tộc nhưng nó không được phép gạt bỏ từ chối những gì mà thời đại đem lại."

Câu 3: Nhận xét

- Có sự lạm dụng từ nước ngoài (tiếng Anh).
- Các từ lạm dụng là: *fan, file, hacker*.

Thay thế lần lượt: *người hâm mộ, tập tin, tin tặc*.